

Lärarhandledning: **Offentlighetsprincipen**

Författad av Jenny Karlsson

Artikelnummer: T43116

Ämnen: Samhällskunskap

Målgrupp: Grundskola 7-9, Gymnasium

Speltid: 14 min

Produktionsår: 2016

Kunskap & Upplevelse
Film i undervisningen

INNEHÅLL:

Övergripande mål och riktlinjer

- Övergripande mål och riktlinjer från LGR 11 och LGY 11 som matchar filmen.

Centralt innehåll

- Det centrala innehåll från LGR 11 och LGY 11 som matchar filmen.

Kunskapskrav

- De kunskapskrav du kan jobba mot med utgångspunkt i filmen.

Frågebanken

- Olika typer av frågor att jobba med i helklass, i grupp eller individuellt.

Övningsbanken

- Länkar och övningar som hjälper dig att jobba vidare med filmens innehåll.

Centralt innehåll som kan kopplas till filmen.

Samhällskunskap, åk 7-9

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.
- Sveriges grundlagar.

Samhällskunskap, gymnasiet:

Undervisningen i ämnet *samhällskunskap* ska ge eleverna förutsättningar att utveckla:

- Kunskaper om demokrati och de mänskliga rättigheterna såväl de individuella som de kollektiva rättigheterna, samhällsfrågor, samhällsförhållanden samt olika samhällens organisation och funktion från lokal till global nivå utifrån olika tolkningar och perspektiv.

Samhällskunskap 1a1, 1b:

- Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån olika demokratimodeller.

Kunskapskrav som kan kopplas till innehållet:

Samhällskunskap, åk 7-9

Eleven har kunskaper (*grundläggande, goda, mycket goda*) om demokratiska värden och processer och visar det genom att föra resonemang (*enkla, utvecklade, välutvecklade och nyanserade*) om demokratiska rättigheter och skyldigheter.

Frågebanken

- Offentlighetsprincipen ingår i en av Sveriges grundlagar. Vilken? Hur länge sedan är det den antogs i Sverige?
- Kan vi ändra en grundlag?
- Vad innebär offentlighetsprincipen i stort?
- Vad innebär handlingsoffentligheten?
- Varför finns offentlighetsprincipen? Vad är den bra för?
- Vad är en diarielista?
- Kan du som privatperson begära ut vilken handling du vill från en myndighet? Vad ska en tjänsteman göra om du begär ut en handling? Måste du berätta vad du ska ha den till?
- Vad innebär sekretess?
- Varför kan du inte begära ut någon annans läkarjournal?
- Varför finns sekretessen?
- Vad räknas som allmänna handlingar?
- Varför är offentlighetsprincipen så viktigt för våra journalister?
- Vad är det för skillnad på allmän handling och offentlig handling?
- Har vi rätt att berätta för tv och tidningar om fel som begåtts av myndigheter? Vad kallas det?
- Vad är det som är bra med att offentlighetsprincipen finns?
- Skulle Sverige vara annorlunda om inte offentlighetsprincipen fanns, tror du?
- Är det vanligt att sådana här lagar finns även i andra länder?

Övningsbanken

Innan filmen:

1. Prata om det senaste stora avslöjandet från t.ex. Agenda eller Uppdrag granskning.
 - Fråga om eleverna vet hur journalisterna kan ta reda på så mycket? Hur arbetar dom? Finns det någon lag som hjälper dem att få tillgång till så mycket information? Diskutera också ordet maktmissbruk. Vad är det? Vad kan det innebära?

Efter filmen:

2. Läs tidningsartiklar och leta efter tecken på att journalisten kan ha använt sig av offentlighetsprincipen.
3. Ta reda på om offentlighetsprincipen finns i fler länder än Sverige.
4. Hur är det med skolan, lyder den under offentlighetsprincipen?
Är dina betyg offentliga? Ta reda på mer.

Mer om:

Ung media offentlighetsprincipen

<http://www.ungmedia.se/faq-offentlighetsprincipen/%23sthash.02FzWP55.dpbs>

Sveriges grundlagar

<http://www.riksdagen.se/sv/sa-funkar-riksdagen/demokrati/grundlagarna/>

Offentlighetsprincipen och sekretess

<http://www.regeringen.se/informationsmaterial/2013/01/offentlighetsprincipen-och-sekretess/>